

DECEMBRIE

- ✓ Ziua Națională a României
- ✓ Concursul Speak Out – etapa locală
- ✓ Dăruind vei dobândi – acțiuni caritabile
- ✓ Serbare caritabilă de Crăciun

Costandel Mara (clasa a VII-a) – Inspirație Hundertwasser

UNIREA BUCOVINEI CU ROMÂNIA

Situată în partea de nord-est a României, Bucovina, întinsă pe o suprafață de aproximativ 10.000 kmp., reprezintă unul din cele mai vechi nuclee de statalitate și de cultură feudală românească. Astfel, până la 1775, istoria Bucovinei se confundă cu cea a Moldovei medievale, iar aceasta „Țară de Sus”, cu ținuturile Cernăuțiului și Sucevei, va reprezenta nucleul statului feudal Moldova care a apărut la 1359 și care curând își va obține și statutul de independență. Mai târziu, în următorul secol, prin acțiunile sale politico-militare, Ștefan cel Mare va uni apele Nistru, Serafinet, Colacin și Ceremuș într-o frontieră nordică finală a Moldovei medievale. Tot în această parte nordică a statului moldovean ființează și două dintre primele sale capitale, Siret și Suceava - la Suceava va fi întemeiată, de altfel, și prima mitropolie a țării - și tot în Bucovina sunt ctitorite și frumoasele mănăstiri devenite astăzi celebre.

Pierderea Bucovinei de către Moldova s-a petrecut în secolul al XVIII-lea pe fondul desfășurării crizei orientale a Imperiului otoman. Început în 1768, noul război ruso-turc se va încheia în 1774 cu victoria Imperiului Țarist, parafată prin Tratatul de la Kuciuk-Kainargi din 21 iulie 1774. Rusia obține desprinderea de Turcia a Hanatului Crimeei pe care peste doar câțiva ani, în 1783, îl va anexa, asigurându-și, astfel, ieșirea la

Marea Neagră. În acest context și încurajată de precedentul din 1772, când împreună cu Rusia și Prusia au procedat la prima împărțire a Poloniei, Austria inițiază demersurile pentru anexarea Bucovinei. În septembrie 1774 cancelarul austriac W. Kaunitz îl informează pe baronul F.M. Thugut, ambasadorul Austriei la Istanbul, că Viena s-a decis să ocupe nordul Moldovei, considerat un „*cordon sanitar*” și un punct strategic prin care se putea realiza legătura dintre teritoriile poloneze acaparate în 1772 și Transilvania. La sfârșitul lunii decembrie 1774 Thugut îi raportează lui Kaunitz că Grigore al III-lea Ghica, domnitorul fanariot al Moldovei (1774-1777), a protestat vehement la Poartă împotriva smulgerii Bucovinei din trupul Moldovei (pentru această atitudine curajoasă domnitorul Ghica va plăti mai târziu cu viața, fiind ucis de turci la 1 octombrie 1777). Cu toate acestea, prin corupție, șantaj și presiuni militare, la 7 mai 1775 se semnează Convenția austro-otomană prin care nordul Moldovei (Bucovina), cu vechea capitală Suceava, intră în componența Imperiului Habsburgic, iar cinci zile mai târziu, pe 12 mai 1775, este atașată și o notă explicativă care precizează că noua frontieră dintre Moldova și statul austriac este pe râul Suceava, la confluența acestuia cu Siretul. Chiar dacă și înainte - de exemplu în 1392, de către domnitorul Roman I Mușat - mai fusese sporadic utilizată, denumirea de „*Bucovina*” (în traducere „*Țara fagilor*”) se generalizează și capătă caracter oficial începând cu 1775.

Începând cu anul 1775 și până la unirea cu Patria-mamă din 1918, Bucovina se va afla sub o continuă stăpânire austriacă, atât în timpul formulei Imperiului austriac, cât și în timpul celei

dualiste austro-ungare, inaugurată în 1867. În perioada 1867-1918, Bucovina s-a situat în Cisleitania, adică în partea austriacă, de limbă germană, a imperiului dualist. În cei 144 de ani Bucovina a fost supusă nu doar regimului de ocupație, ci și celui de deznaționalizare. Guvernul de la Viena susținea chiar așa-numita „*Bukowinaerthum*”, o „doctrină a bucovinismului” care viza o pierdere a identității tuturor naționalităților din Bucovina, începând cu cea românească, în favoarea apariției unei noi identități nivelatoare, de limbă germană, adică apariția așa-numitului „*Homo bucovinensis*”, profund atașat politicii imperiale.

Odată cu începutul Primului război mondial în 1914 situația Bucovinei a devenit foarte complexă din cauza că, în afară de austriei care o stăpâneau, ea era dorită deopotrivă de Rusia, de ucrainenii care își plănuiau propriul stat liber și, bineînțeles, de către promotorii proiectului României Mari. Poziția sa geografică, în extremitatea estică a Imperiului dualist, la granița cu Rusia, a făcut ca această provincie românească să sufere din plin vicisitudinile războiului. Peste o treime din populația Bucovinei, militari și civili, și-a pierdut viața, o mare parte din populație a fost dislocată, iar economia a fost puternic afectată de rechiziții și de imposibilitatea lucrării pământului. În 30 iulie 1914 s-a decretat mobilizare generală în Bucovina fiind înrolați încă în primele săptămâni peste 30.000 de oameni. Românii bucovineni chemați sub arme vor constitui Divizia 43 și vor lupta inițial contra rușilor, iar mai târziu vor fi trimiși pe frontul italian. Autoritățile austro-ungare remarcă atitudinea disciplinată a acestor militari bucovineni, ca, de altfel, și a populației civile, dar ele observă și faptul că aceasta nu se datorează doar loialității față de statul dualist, ci și antirusismului.

Pe durata războiului, teritoriul Bucovinei a fost atât teatru de război, cât și spațiu de ocupație militară, fie rusească, fie austro-ungară. Alternanța stăpânirilor a fost rapidă: în septembrie 1914 armatele rusești ocupă Bucovina, austriei o recuperează în octombrie, în noiembrie 1914 rușii o reocupă, în februarie 1915 revin austriei, în iunie 1915 rușii reușesc o a treia ocupare, pentru ca, ulterior, pe fondul ieșirii Rusiei din război, Bucovina să redevină posesiune a Imperiului dualist. Efectele schimbărilor frecvente de ocupație militară au accentuat drama românilor bucovineni. Când austro-ungarii reușeau să cucerească provincia îi pedepseau pe cei care „colaboraseră” cu rușii, pentru ca atunci când venea rândul ocupației autorităților militare țariste, acestea să procedeze și ele exact la fel ca inamicii lor. Un efect important a acestei situații a fost generarea unei masive refugierii a românilor bucovineni, fie spre Viena, fie spre România. Intrarea României în război contra Austro-Ungariei în august 1916 a agravat și mai mult situația românilor rămași în Bucovina deoarece aceștia au fost de-acum văzuți ca niște „inamici din interior”, fiind vizați, în special, tinerii grupați în jurul „Junimii literare”. Mulți dintre aceștia au fost internați în lagăre, cel mai important centru fiind cel de la Thalerhof, de lângă Graz. Totodată, s-a schimbat semnificativ și atitudinea multor români bucovineni față de evenimentele în desfășurare. Elocvent este cazul lui Ion Grămadă, care în primele luni de război critica public decizia de neutralitate a României declarându-se progerman, dar care, ulterior, devine un antiaustro-ungar foarte vocal, se înrolează în armata română și va muri ca erou pentru apărarea României în lupta de la Cireșoaia din anul 1917.

Anul 1918 s-a dovedit a fi ultimul an de război și, deși prima sa parte a fost profund defavorabilă României, silită să încheie dezavantajosul Tratat de Pace de la Buftea-București cu Puterile Centrale (7 mai 1918), totuși el va aduce mult-dorita unire a provinciilor românești cu Patria-mamă. În 27 martie/9 aprilie 1918 Sfatul Țării de la Chișinău votase unirea Basarabiei cu România, iar toamna anului 1918 va aduce și celelalte reuniri istorice.

În toamna anului 1918 Puterile Centrale pierd războiul și, rând pe rând, între 29 septembrie și 11 noiembrie ele capitulează (Bulgaria, Turcia, Austro-Ungaria și, ultima, Germania). Situația Austro-Ungariei era dificilă nu doar pe front, ci și în interior, unde naționalitățile își afirmau tot mai puternic voința. În 16 octombrie 1918 împăratul Carol I lansează manifestul „*Către popoarele mele credincioase*” prin care propune, ca o ultima soluție de salvare, federalizarea imperiului dualist. Actul său nu are însă efect, deoarece naționalitățile din imperiu doreau deja mult mai mult.

Situația Bucovinei era una complicată deoarece, pe lângă planul românesc, mai existau și aspirațiile ucrainenilor și ale filoruşilor. Primii, prin deputații ucrainenii în Parlamentul din Viena, își afirmă în vara 1917 planul de reunire într-o singură provincie a Galiției, a Bucovinei și a Ucrainei subcarpatice. Ultimii, filoruşii, susțin proiectul creării unei „*Carpatorusii*” în care să fie inclusă și Bucovina.

În 17 octombrie 1918 la Lemberg (actualul Liov) este creată Rada Ucraineană în care majoritatea deputaților susține proiectul unei Ucraine autonome în cadrul încă-existentului Imperiu Austro-Ungar, care să includă și Bucovina, fapt care stârnește îngrijorarea românilor, cu atât mai mult cu cât, în întâlnirea din 23 octombrie cu un grup de deputați ucrainenii, guvernul de la Viena agreează ideea proiectului. În 25 octombrie este creat și Comitetul Ucrainean al Bucovinei, condus de Omelian Popowitz, ca o secție a Comitetului Național Ucrainean din Lemberg.

Anul I. Cernăuți, Vineri, 29 Noembrie 1918. Nr. 14.

Glasul Bucovinei

Organ de propagandă pentru unirea politică a Românilor de pretutindeni

Apare zilnic. Director: **Sextil Pușcariu.**

Abonamentul: Pe un an 60 Lei, pe 1/2 an 30 Lei, pe trei luni 10 Lei. Un număr costă 40 Bani.	Redacția și administrația: Cernăuți, Piața Sării, Nr. 3 (Făcintă mică). Se primesc numai articole factibile.	Anunțuri și reclama: Se calculează în următoarele tabele: pe pag. a 4 lei, pe 10 zile 30 lei, de două săptămâni 50 lei, de trei săptămâni 60 lei. Pentru inserate în întregul număr se vor face cu 50%.
---	---	---

Cea mai mare sărbătoare a Bucovinei.

Implinirea visului de aur.

După o lungă și dureroasă așteptare, Bucovina și-a recăpătat astăzi libertatea. Rupând lanțurile robiei austriace, ea prin votul de astăzi al congresului general s'a realipit la sinul patriei mame de unde fusese ruptă.

Visul nostru de aur s'a împlinit. Părinții noștri cari au murit de dorul acestui vis, de azi înainte vor găsi odihna cuvenită în pământul liber și desrobît.

O veche fărădelege, săvârșită față de țară și de poporul ei băștinaș, s'a reparat și firul istoric ce fusese întrerupt cu silnicie înainte de un veac și jumătate, s'a reluat astăzi și se va putea continua în tihnă spre binele și propășirea tuturor.

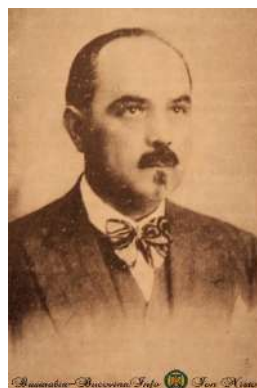
Cu smerenie ne plecăm capetele înaintea Dumnezeuului părinților noștri care ne-a invrednicit de a trăi aceste clipe înălțătoare și făgăduim că ne vom strădui a ne arăta vrednici de danșele.

Trăiască Bucovina desrobîtă și reînălțată în cadrul României Mari.
Trăiască regele nostru liberator!

I. Nistor.

Iancu Flondor

Ion Nistor

Sextil Pușcariu

Românii bucovineni reacționează și, la 22 octombrie 1918, în Parlamentul de la Viena deputatul Gheorghe Grigorovici cere menținerea unității Bucovinei și restituirea ei către Patria-

mamă după peste 140 de ani de stăpânire austriacă. În aceeași zi, la Cernăuți, prin eforturile lui Sextil Pușcariu, este tipărit primul număr al ziarului „*Glasul Bucovinei*”, cu al său articol programatic privind autodeterminarea națională intitulat „*Ce vrem?*” („*VREM : să rămânem români pe pământul nostru strămoșesc și să ne ocârmuim singuri, precum o cer interesele noastre românești*”). În 23 octombrie contele Josef Etdorf, guvernatorul austriac al Bucovinei, informează Ministerul de Interne de la Viena că românii din Bucovina acționează spre a da o direcție națională tendințelor de autonomie.

În ziua de duminică 27 octombrie 1918, la ora 15,20 la Palatul Național din Cernăuți se deschid lucrările Adunării Naționale la care participă deputații din Parlamentul de la Viena, deputații din Dieta Bucovinei, consilierii de stat, primarii din comunele românești, în prezența a circa 300-400 de persoane. Președinte al Adunării este ales Iancu Flondor. Se dă citire unei Moțiuni prin care Adunarea se declară Constituantă, se hotărăște unirea Bucovinei integrale cu celelalte țări românești din Austro-Ungaria într-un stat național independent, se decide crearea unui Consiliu Național și se respinge orice încercare de divizare a Bucovinei. Adunarea a votat în unanimitate Moțiunea, iar o copie a ei va fi trimisă guvernului român de la Iași. Apoi este ales Consiliul Național Român compus din 50 de membri, iar în cadrul lui, un comitet executiv condus de Iancu Flondor. A doua zi, în 28 octombrie, Iancu Flondor, Gheorghe Sârbu și Dori Popovici se întâlnesc cu guvernatorul Etdorf căruia îi cer să predea puterea Consiliului Național Român, precum și retragerea soldaților români înrolați în armata austriacă de pe front. Etdorf invocă necesitatea de a se consulta cu autoritățile de la Viena și nu oferă un răspuns.

Ucrainenii nu au o reacție imediată la decizia românească, deoarece ei asteaptă mai întâi o intervenție în forță, acțiune care se va produce în 2 noiembrie 1918, atunci când militarii organizați în Legiunea ucraineană condusă de arhiducele Wilhelm ocupă cazărmile din Cernăuți, în condițiile în care autoritățile austriece, nemaiavând la dispoziție forțe militare suficiente, au pierdut practic controlul asupra situației. În noaptea de 2 spre 3 noiembrie 1918 orașul Cernăuți cunoaște un adevărat coșmar, deoarece trupele ucrainene nu mai ascultă ordinele ofițerilor, părăsesc cazărmile și devastează magazinele de stat și particulare, înregistrându-se în rândurile populației civile un mort și 30 de răniți grav. În 3 noiembrie la Cernăuți se întrunește secția locală a Consiliului Național Ucrainean de la Lemberg care respinge Moțiunea Consiliului Național Român din 27 octombrie referitoare la păstrarea integrității Bucovinei și decide preluarea conducerii Bucovinei de nord și, în fapt, și a orașului Cernăuți. În seara aceleiași zile de 3 noiembrie deputații Omelian Popowitz și Aurel Onciul îi cer guvernatorului austriac Etdorf să le predea puterea, dar acesta refuză. Trebuie precizat faptul că Aurel Onciul, deși se autocaracteriza reprezentant al românilor bucovineni, în realitate nu primise acordul românilor, care s-au desolidarizat de el, deoarece el era susținător al ideii ucrainene de divizare a provinciei. Etdorf, însuși, va recunoaște mai târziu în raportul său că : „Onciul nu mai avea aderenți printre români”. În 5 noiembrie legionarii ucraineni, ca și soldații dezertori și insubordonați, ocupă sediul Jandarmeriei, Poșta și Gara, iar Rada Ucraineană cere insistent predarea puterii. A doua zi, pe 6 noiembrie, Consiliul Național Ucrainean exercită mari presiuni pentru a i se preda puterea. Guvernatorul austriac Etdorf rezistă și pune condiția ca ucrainenii să se înțeleagă mai întâi cu românii, el fiind de acord să predea puterea numai în comun reprezentanților celor două naționalități. După-amiaza, la ora 16,00, delegații ucraineni se reîntorc la guvernator împreună cu Aurel Onciul, care se autointitula, neautorizat, delegat al Consiliului Național Român „parlamentar”. Se convine crearea a două guverne în Bucovina, unul ucrainean și unul românesc, în cele două jumătăți ale provinciei, iar la Cernăuți urma să fie un

regim de condominiu. Deși guvernatorul Bucovinei nu avea prin funcția sa nici competența și nici autoritatea de a transmite puterea, el a transmis, totuși, prerogativele sale de administrare a Bucovinei.

În orașul Cernăuți încep represaliile împotriva românilor care inițiaseră acțiunea națională. Iancu Flondor și Dionisie Bejan sunt nevoiți să se refugieze în clădirea reședinței mitropolitane, unde sunt adăpostiți de diaconul Boca. Palatul Național Român este devastat și arhiva răvășită, iar activitatea Consiliului Național Român este paralizată. Și în celelalte orașe și comune din Bucovina se produc dezordini și se comit devastări. Primăria orașului Rădăuți, la 6 noiembrie 1918, prin col. Gheorghiu, comandantul Regimentului G. Dragos nr. 29 din Dorohoi, trimite un apel disperat prim-ministrului român de la Iași cerând să se trimită o formație militară : „*Veniți-ne în ajutor, căci altfel ne pierdem!*”.

Sesizând și anticipând gravitatea situației și față de acțiunile în forță ale conducătorilor ucraineni sprijiniți de legiunea ucraineană, Iancu Flondor luase deja hotărârea de a cere sprijinul guvernului român pentru a restabili ordinea și liniștea necesară activității Consiliului Național Român din Bucovina. În acest scop, încă din 2 noiembrie 1918, îl trimite la Iași pe Vasile Bodnărescu, membru al Consiliului Național Român, care se întâlnește în 4 noiembrie cu Alexandru Marghiloman, șeful guvernului român, iar prim-ministrul promite bucovinenilor livrarea de arme pentru constituirea unui corp de jandarmi sau a unei gărzi naționale. Pentru a fi sigur de succesul demersului, Iancu Flondor dublează acțiunea lui Bodnărescu cu trimiterea unei telegrame cumnatului său Sever Zotta, directorul Arhivelor Statului din Iași, prin care cere, de asemenea, intrarea trupelor române în Bucovina. Când, peste două zile, în seara zilei de 5 noiembrie, i se înmânează telegrama lui Flondor, care s-a alăturat apelurilor românilor din Suceava, Ițcani și Gura Humorului, Marghiloman dispune ca detașamente de jandarmi și cavalerie să intre în acele localități și să protejeze populația, urmând ca, ulterior, aceste trupe să ajungă până la Cernăuți. În 6 noiembrie guvernul Alexandru Marghiloman este demis, în special din motive de politică externă, și este instalat guvernul condus de generalul Constantin Coandă (tatăl savantului Henri Coandă). În aceeași zi, guvernul Coandă emite ordinul de mobilizare a Diviziei a VIII-a, care sub comanda generalului Iacob Zadik, urma să intre în Bucovina pentru a sprijini Consiliul Național Român. A doua zi, în 7 noiembrie 1918, generalul Zadik cu cei 3000 de militari ai săi trece frontiera și se instalează la Burdujeni. În acest moment, Aurel Onciul îl contactează la Suceava pe generalul român și încearcă să îl convingă să nu înainteze dincolo de Siret. Pentru a contracara acțiunea lui Onciul, Iancu Flondor, la rândul său, trimite doi emisari, pe O. Gheorghian și pe A. Popescu, care îl asigură pe Zadik că trupele române sunt așteptate în întreaga Bucovină pentru a întrona liniștea, iar rezultatul este că generalul decide să își continue misiunea în teritoriu.

În acest timp, la Cernăuți haosul și dezordinea iau amploare, iar Legiunea ucraineană dă semne de dezorganizare și săvârșește abuzuri. Din fericire, înainte ca armata generalului Zadik să poată ajunge în Cernăuți, un detașament de 180 soldați români lugojeni sosește la 9 noiembrie în oraș deoarece comandantul lor, sublocotenentul Ilie Lazăr, decisese din proprie inițiativă să își aduca unitatea, întâi cu trenul, apoi în marș, de lângă Tiraspol până la Cernăuți. Trupele ucrainene, fără să tragă un foc de armă, decid să se retragă în Galiția, deoarece aici începuse un conflict militar între ucraineni și polonezi pentru stăpânirea provinciei și a orașului Lemberg. În același timp, administrația ucraineană decide și ea să-și părăsească posturile. La Primăria orașului Cernăuți este dată jos pajura austriacă și este arborat tricolorul românesc. Prin urmare, în 9 noiembrie 1918, cu două zile înainte de intrarea trupelor române în Cernăuți, orașul era, practic, în mâinile Consiliului

Național Român. La 11 noiembrie 1918, la ora 12,00, venind pe trei coloane, trupele române, sub comanda generalului Iacob Zadik, intră în oraș, iar în piața principală a acestuia armata română este întâmpinată de Iancu Flondor împreună cu ceilalți membri ai Consiliului Național Român.

Alexandru Marghiloman

Constantin Coandă

Regele Ferdinand

Iacob Zadik

Palatul mitropolitan din Cernăuți

La 12 noiembrie, în ședința Consiliului Național se votează Legea fundamentală provizorie prin care Ducatul Bucovinei este redenumit Țara Bucovinei, Consiliul Național devine Corp legiuitor și se constituie un guvern al Bucovinei condus de Iancu Flondor. În timpul acesta armata română își continuă misiunea în restul teritoriului bucovinean fără să întâlnească rezistența Legiunii ucrainene - care, de altfel, va fi înfrântă de armata poloneză care va ocupa orașul Lemberg – ajungând până la Nistru.

La 25 noiembrie are loc o nouă ședință a Consiliului Național Român, sub președinția lui Dionisie Bejan, iar Iancu Flondor, în numele guvernului, propune convocarea la 28 noiembrie a unui Congres al poporului bucovinean având la ordinea de zi stabilirea situației Bucovinei. După ce Consiliul Național, organul suprem al Țării, hotărăște să se transforme în Congresul general al

Bucovinei, în ziua de 28 noiembrie 1918, la ora 11,00, în marea sală sinodală, numită „de marmură”, a Palatului Mitropolitan încep lucrările sale. Participă în cadrul congresului: Consiliul Național Român (74 membri), în componența căruia intră și guvernul Bucovinei (14 membri), Consiliul Național Polon (6 membri), Consiliul Național German (7 membri), precum și un număr de 13 primari și reprezentanți ai unor localități de peste Prut cu o populație majoritar ucraineană. Au fost invitați ca oaspeți reprezentanți ai armatei române, patru delegați ai Sfatului Țării din Basarabia și trei delegați ai Consiliului Național Român din Transilvania și Ungaria. O mulțime de câteva mii de oameni era masată în curtea Palatului și pe străzile din jur.

Iancu Flondor preia președinția lucrărilor congresului și sunt citite mesaje de susținere. Se trece apoi la ordinea de zi intitulată „*Stabilirea raportului politic al Bucovinei față de regatul român*”, iar Iancu Flondor citește Moțiunea propusă Congresului spre aprobare. Se dă apoi cuvântul lui Ion Nistor care face o vibrantă expunere istorică a perioadei de stăpânire austriacă asupra Bucovinei și a aspirațiilor naționale ale românilor din această provincie și care cere, în concluzie, adoptarea Moțiunii. Iau cuvântul și își exprimă adeziunea la Unire atât delegatul naționalității polone, dr. Stanislaus Kwiatkowski, cât și cel al naționalității germane, dr. Alois Lebouton. Ulterior, după încheierea congresului, își vor da acordul și comunitățile armenească și evreiască. În încheiere, Iancu Flondor dă din nou citire Moțiunii Congresului general al Bucovinei prin care se hotărăște : „*Unirea necondiționată și pentru vecie a Bucovinei, în vechile ei hotare până la Ceremuș, Colacin și Nistru, cu regatul României*” și o supune adoptării congresului. Întreaga sală, în picioare, aclamă frenetic Moțiunea de Unire, care, astfel, este declarată de președintele Congresului ca intrând în vigoare prin adoptarea ei în unanimitate.

O delegație a Congresului general al Bucovinei, însumând 15 persoane, în frunte cu Iancu Flondor, este desemnată să prezinte actul Unirii, în mod oficial, regelui și guvernului român aflați la Iași. În aceeași seară de 28 noiembrie 1918, delegația Congresului părăsește Cernăuțiul și sosește a doua zi la Iași. Înmânarea actului Unirii s-a făcut în 29 noiembrie 1918, într-un cadru solemn, în clădirea Corpului IV de Armată în prezența regelui Ferdinand și a reginei Maria, a familiei regale și a guvernului român, care se pregăteau să se reîntoarcă la București, capitala României, vremelnice ocupată de dușmani. Delegația bucovineană este invitată să însoțească familia regală și guvernul român, împreună cu autoritățile militare și civile ale țării, la reîntoarcerea în capitala României. Călătorind cu un tren special spre București, la intrarea triumfală în capitală, la 1 decembrie 1918, chiar în istorica zi în care la Alba Iulia se adopta hotărârea de Unire a Transilvaniei, Banatului, Crișanei și Maramureșului cu România, delegația Bucovinei a participat oficial la această revenire în vechea capitală a României.

Astfel, o nouă etapă din istoria Bucovinei, revenirea sa la teritoriul românesc, s-a împlinit și, așa cum spunea deputatul țaran Vasile Alboi Șandru, „*Nu era posibilă o Românie Mare fără mica Bucovină*”.

Era esențială, însă, și recunoașterea internațională a Unirii Bucovinei cu România și aceasta s-a realizat prin Tratatul de pace cu Austria încheiat la Saint-Germain, lângă Paris, la data de 10 septembrie 1919 în care, în art.59, referitor la Bucovina, se prevedea: „*Austria renunță, în ceea ce o privește, în favoarea României, la toate drepturile și titlurile asupra părții fostului Ducat al Bucovinei cuprinsă dincoace de fruntariile României, astfel cum vor fi fixate ulterior de principalele puteri aliate și asociate*”.

România Mare

Ulterior, pe parcursul întregii perioade interbelice România Mare, prin politica de statu-quo, a încercat să păstreze întreagă România Mare, dar, din păcate, în anul 1940, acest fapt a devenit imposibil. În împrejurările dramatice ale acelei perioade, când al doilea război mondial deja începuse și sub o presiune externă extraordinară, statul român, în vara anului 1940, a trebuit să cedeze Uniunii Sovietice Basarabia, Nordul Bucovinei și Ținutul Herței, Ungariei Nord-Vestul Transilvaniei, iar Bulgariei Cadrilaterul. Prin notele ultimative trimise începând cu 26 iunie 1940, sovieticii cer României Basarabia, dar și nordul Bucovinei, pe care ei nu o stăpâniseră niciodată, cu motivarea că ar fi o „*despăgubire pentru dominația română în Basarabia timp de 22 ani*”. După ce România trebuie să accepte ultimatumurile, în 28 iunie 1940 sovieticii ocupă Bucovina de Nord și capitala ei, Cernăuți. După război, prin deciziile Conferinței de Pace de la Paris, Bucovina de Nord, rămâne în componența URSS, iar după prăbușirea imperiului sovietic în 1991, jumătatea nordică a provinciei rămâne teritoriu al Republicii Ucraina.

Prof. Liviu-Mircea Baciu

Bibliografie

- Nicolae Ciachir - „*Din istoria Bucovinei (1775-1944)*”, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1993
- Radu Economu – „*Unirea Bucovinei - 1918*”, Edit. Alexandru cel Bun, Cernăuți, 2011
- Ion Gherman – „*Istoria tragică a Bucovinei, Basarabiei și Ținutului Herța*”, Edit. ALL, București, 1993
- Liviu Maior – „*De la Marele Război la România întregită*”, Edit. RAO, 2018
- Ion I. Nistor – „*Amintiri bucovinene din vremea Unirii*”, Edit. ALFA, Iași, 2000
- *** - „*Istoria Românilor*”, vol. VII, tom II, Edit. Univers Enciclopedic, București, 2015

Sitografie (pentru hărți și imagini)

- https://www.google.com/search?q=iancu+flondor&rlz=1C1VSNG_enRO788RO788&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwIw94mdvcLfAhWckSwKHcCBBdEQ_AUIDigB&biw=1366&bih=677#imgdii=4UBMCX5agzVRJM:&imgcr=8tJSz7RS6Jr91M:
- https://www.google.com/search?q=sextil+puscariu&hl=ro&authuser=0&rlz=1C1VSNG_enRO788RO788&source=lnms&tbm=isch&sa=X&sqi=2&ved=0ahUKEwjpp_7AvclFahU_HjQIHck_Bs4Q_AUIDigB&biw=1366&bih=634#imgcr=wMDXkBsSFG4abM:
- https://www.google.com/search?q=ion+nistor&hl=ro&authuser=0&rlz=1C1VSNG_enRO788RO788&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwj4jO7vvcLfAhVB3SwKHAKUD11Q_AUIDigB&biw=1366&bih=634#imgcr=zoVGKpbH4Az_ZM:
- https://www.google.com/search?q=alexandru+marghiloman&hl=ro&authuser=0&rlz=1C1VSNG_enRO788RO788&source=lnms&tbm=isch&sa=X&sqi=2&ved=0ahUKEwjO5PGdvsLfAhVeJDQIHfZMA2UQ_AUIDigB&biw=1366&bih=634
- https://www.google.com/search?hl=ro&authuser=0&rlz=1C1VSNG_enRO788RO788&biw=1366&bih=634&tbm=isch&sa=1&ei=vxEmXPCuFceOsgHKyLvwBw&q=iacob+zadik&oq=iacob+zadik&gs_l=img.12..0.59545.63783..69608..0.0..0.98.898.11.....0....1..gws-wiz-img.....0i67j0i8i30j0i24.yfkHKGgV3i0#imgcr=CExCck6xJ4MiDM:
- https://www.google.com/search?hl=ro&authuser=0&rlz=1C1VSNG_enRO788RO788&biw=1366&bih=634&tbm=isch&sa=1&ei=vxEmXPCuFceOsgHKyLvwBw&q=constantin+coanda&oq=constantin+coanda&gs_l=img.12..0j0i24i4.2649.8701..11374...0.0..0.176.1364.16j1.....0....1..gws-wiz-img.....0i67.HaYb7hvcFY0#imgcr=X79jv30FHxM:
- https://www.google.com/search?hl=ro&authuser=0&rlz=1C1VSNG_enRO788RO788&biw=1366&bih=634&tbm=isch&sa=1&ei=whImXLyob4XDwAKMxJ2gCA&q=rege+ferdinand&oq=rege+ferdinand&gs_l=img.12..0.4216.6120..8011...0.0..0.88.425.6.....0....1..gws-wiz-img.....0i67j0i7i30.pRd6b-3Z19I#imgcr=SIvI7vp1q_TQ5M:
- https://ro.wikipedia.org/wiki/Principatul_Moldovei#/media/File:Moldova_judete_1601-1718.jpg
- https://www.google.com/search?hl=ro&authuser=0&rlz=1C1VSNG_enRO788RO788&biw=1366&bih=634&tbm=isch&sa=1&ei=RRMmXOrqKYn4wALTrLHgDQ&q=romania+mare+harta&oq=romania+mare&gs_l=img.1.1.0110.130061.146076..148331...6.0..0.89.1443.19.....0....1..gws-wiz-img.....0..0i67j0i10j0i8i30j0i10i24j0i24.6z1ksNN7BxA#imgcr=GCpBNB0povrnzM:
- https://www.google.com/search?q=glasul+bucovinei&rlz=1C1VSNG_enRO788RO788&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwjCoqKLwclFahUBAxAIHWr3C0kQ_AUIDigB&biw=1366&bih=677#imgcr=vQs6z1st-4gmYM:
- https://www.google.com/search?q=palatul+mitropolitan+cernauti&rlz=1C1VSNG_enRO788RO788&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwj1rdXeyMLfAhWNK1AKHwVDeEQ_AUIDygC&biw=1366&bih=677#imgcr=0rebmLzqc1aHkM

ÎN LUMINA ISTORIEI

„Conștiința prezentului” privind istoria poporului nostru este dată de „creatorii de istorie”, de cei care nu au simplificat trecutul de „dragul prezentului”, de cei care au reflectat întotdeauna la unitatea istorică, la faptele care au stat la baza „invincibilității” poporului nostru, de cei care, veacuri la rând, au purtat în sufletele lor „substanța etnică” plină de istorie, de cei care nu au putut fi împiedicați a ieși în mod glorios în lumina istoriei universale.

Poporul român nu vrea să se topească în curgerea universală, care pare a fi indispensabilă, el dorește să poată respira prin porii luminii și ai speranței, fără să-i fie alterată substanța. Pierderea acestei substanțe originale ar fi pentru noi o catastrofă.

Rezistența de veacuri a poporului nostru, încercată în lupte neîntrerupte, a culminat în înfăptuirea unității naționale.

Întotdeauna filele de istorie ne-au arătat că românii au preferat „eroismul” în locul fericirii, „datoria” față de neam în locul comodității, ideea eroică fiind considerată măduva istoriei universale.

Simion Bărnuțiu spunea că: „nu există libertate individuală fără libertate națională!”.

Mereu prezent în luptele spirituale ale vremii, poporul nostru încearcă o sincronizare cu ritmul vieții spirituale universale, participând uneori prea intens la jocul nuanțelor de gri nesfârșite, nuanțe ce exercită o dominație apăsătoare asupra conștiinței noastre spirituale, a ideii de Dumnezeu, de sacru, de ordine a vieții religioase creștine și universale. Astfel sentimentele noastre se doresc a fi mutate din planul afectiv într-un plan, din păcate, prea rațional, unde pasiunile stăpânite de atâta rațiune dereglează sufletul uman.

Contemplând însă la trecutul neamului nostru, avem speranța vie că Dumnezeu veghează la spiritul acestui neam, poporul român, ajutându-i să traverseze de „forțele oarbe” ale așa-ziselor „valori universale” globalizate și să treacă totul prin tiparele limbii lui, a simțurilor și a trăirilor proprii.

În contextul anului centenar 2018, aș aminti o personalitate politică românească, Ioan Constantin Inculeț, președintele Sfatului Țării al Republicii Democratice Moldovenești, ministru, membru titular din 1918 al Academiei Române.

S-a născut la 5 aprilie 1884 în satul Rozeni, a absolvit școala primară în satul natal; în 1894 a fost admis la Școala Teologică din Chișinău (obține dreptul de a se înscrie la Seminar); a optat pentru facultatea de matematică și fizică a Universității Dorpat (studiază 1 an); se transferă la Universitatea Imperială din Petersburg, Facultatea de fizică și matematică pe care a absolvit-o cu diplomă de gradul I.

După absolvirea Universității a concurat cu succes la postul de privat-docent și a lucrat în multe școli private din Petersburg predând matematica, fizică și astronomie.

În aprilie 1917 a revenit în Basarabia ca emisar al președintelui Guvernului Provizoriu Alexander Kerenski, la 21 noiembrie 1917 fiind ales Președinte al Sfatului Țării.

La 6 ianuarie 1918 are loc tentativa de preluare a Puterii la Chișinău de către bolșevici, iar Ion Inculeț și Pantelimon Erhan trimit o telegramă la Iași prin care cer să fie retrasă Armata Română din Basarabia. Este acuzat de Blocul Moldovenesc de atitudine pro-rusă.

La 24 ianuarie 1918 Sfatul Țării a proclamat cu majoritate de voturi independența Basarabiei față de Rusia, la 27 martie 1918 Sfatul țării a proclamat Unirea cu România în condițiile în care Frontotdet-ul și alte fracțiuni minoritare îi cereau Parlamentului insistent să păstreze legătura cu Rusia.

Activitatea lui I. C. Inculeț a fost caracterizată de către Gherman Pântea, fost ministru în Guvernul Republicii Democratice, astfel: „*La 21 noiembrie 1917 se deschide Sfatul Țării, organ care avea să vorbească în numele Basarabiei și să decidă soarta ei. Președinte al acestui Parlament a fost ales în mod unanim Ion Inculeț. El întrunea toate calitățile pentru a ocupa această mare demnitate: era calm, abil, împăciuitoare și mai cu seamă extrem de răbdător*”

Inculeț în toate împrejurările a dovedit calm desăvârșit și sânge rece. Nici o hotărâre pripită, niciun pas nehibzuit.

Se apropia ziua cea mare – Ziua Unirii – însă Inculeț se gândea la soarta țaranului. Adeseori spunea: „Dacă Dumnezeu ne va ajuta ca odată cu Unirea să rezolvăm și radical și reforma agrară, adică să dăm pământ țăranilor, voi fi cel mai fericit om”

După Unire, Ion Inculeț a fost ministru al Basarabiei și vicepreședinte al Consiliului de miniștri în Guvernul României, condus de Ion Gh. Duca (1933-1937).

În anul 1940, referindu-se la soarta Basarabiei și Unirea din 1918, spunea: „*Basarabia a fost smulsă din trupul Moldovei prin forță, cu călcarea oricărui drept și a oricărei dreptăți, în anul 1812. Autonomia promisă la anexare, cu păstrarea limbii române în toate dregătoriile, a fost degrabă retrasă. Basarabia fiind încetul cu încetul transformată într-o simplă gubernie rusească. O sută de ani a durat prigonirea de către Rusia țaristă – o sută de ani a durat cu dârzenie rezistența acestui minunat popor moldovean dintre Prut și Nistru pentru conservarea limbii, pentru păstrarea ființei naționale. Niciodată în cursul acestui veac nu s-a stins focul sfânt al conștiinței naționale. și odată ce împrejurările deveneau favorabile, acest foc se transforma în flacăra, care mistuia cât putea mai mult din piedicile ce erau puse în calea Unirii cu toți românii*”

La 10 octombrie 1918 a fost ales membru al Academiei Române, ca mai apoi la 19 noiembrie 1940 se stinge din viață.

Vasile Bârcă spunea: „*Ceea ce caracterizează îndeosebi viața și opera lui Ion Inculeț este modestia și blândețea lui nesfârșită, temeinica lui pregătire, însoțită de tactul și calmul ce-l caracterizează și mai presus de toate, caldă lui iubire de popor, de țară și de Basarabia lui natală, pe care a iubit-o cu toate puterile minții și sufletului său*”.

Prof. Florența Tripșa

MÂNDRIA DE A FI ROMÂN

Mai mult ca niciodată, în anul centenar al MARII UNIRI, întreaga națiune română privește spre rădăcini, spre trecutul glorios al eroilor noștri și se încearcă din răspuțeri să se scoată la iveală tot ce are poporul nostru mai bun, mai curat și mai frumos.

Ne aplecăm adesea, fruntea în față celor care au luptat pentru neam și patrie și în față iubitorilor de frumos, astfel, nu vom putea uita niciodată pe acei oameni simpli, modești, dar cu o imensă dragoste de glie strămoșească. Ceea ce a fost admirativ la ei, se definește prin *bucuria de a trăi*, acest sentiment fiind manifestat prin participarea la horele satului, unde sufletul era la el acasă. Ținutele lor de sărbătoare trezesc și astăzi sentimente de mândrie și credință profundă. Tinerii poartă, în mod onorabil, costumele populare mai vechi și mai noi, în diverse ocazii. Dacă privim modelele iilor românești, descoperim cusătura în cruce, ca și când la facerea ei au contribuit mâini dibace, dar și Dumnezeu. Poate de aceea, când îmbrăcam o ie, simțim o înălțare spirituală. Promovarea tradițiilor se face pe toate căile: radio, televiziune, proiecte în cadrul școlilor la care și noi am fost părtași. În decursul acestui an școlar, ziua de 1 decembrie a avut o mare însemnătate pentru Colegiul Național „UNIREA”, fiind celebrată prin purtarea costumului tradițional românesc și prin îmbogățirea cunoștințelor cu întâmplări ale anului 1918. Sărbătoarea Crăciunului a deschis porțile liceului nostru cu un deosebit program de colinde adunate din popor. La această activitate, elevii au răspuns cu promptitudine și entuziasm, atât ca participanți, cât și ca spectatori. Ziua Colegiului, marcată în 23 ianuarie, ne-a oferit ocazia de a străluci pe scenă, sărbătorind prin dans și cântec, în aceleași costume tradiționale, rezonând din plin cu afirmația marelui poet Lucian BLAGA, și anume aceea că „*veșnicia s-a născut la sat*”. Este plăcut să vezi că tinerii apreciază și își doresc să ducă mai departe tradiția și portul, creând, astfel, punți peste timp.

Cântecul și jocul sunt definatorii pentru poporul nostru. Ele reprezintă o zestre neprețuită, care a fost, este și va rămâne a noastră, a tuturor românilor. Noi, tinerii, avem datoria de a prelua și de a duce mai departe cu cinste și onoare aceste nesecate izvoare de credință, onestitate și suflu românesc. Participând la astfel de proiecte, punem în evidență tot ceea ce are un om mai frumos și de preț: iubirea față de Dumnezeu, față de popor, față de înaintași și față de semenii noștri.

Cu multă determinare și implicare ne stă în putință să ridicăm valoarea noastră ca popor, prin promovarea accentuată a tradițiilor și a ceea ce este mai curat și mai bun în noi.

Georgiana Vâlcu, clasa a X-a C

GÂNDUL VEACULUI

Un singur gând străbate.
Un singur gând doinește
Peste munți, câmpii și ape...
Un singur gând trăiește.

Comemorare, rememorare..
Țara e încă mută dimineața-n casă
Cu siluete ce apar și dispar prin piață
E un calm tacit. Totul e în așteptare.

„E Centenarul azi, vecine! Hai, vii la paradă?”
S-aude undeva strigând grăbit prin stradă

Și astfel liniștea s-a dus
S-a dat un ton de imn în depărtare
Iar cerul cu viteză se inundă cu avioane.
Străzile sunt pline de trupe militare.

Cum e tradiția, câte un drapel la geamuri
Stă bine prins în băț - sub greutatea materialului
Se mișcă mândru, în valuri de culoare
Albastru, roșu, galben
Galben, albastru, roșu
Roșu, galben, albastru

Un el și-o ea, traversând pe bulevard
Trecuți de 70, cu pasul mic, agale
Se îndreaptă hotărât spre mulțimea ce răsare
Zămbesc ușor în mersul lor...
Ea – cu tricolor în ac pe pălărie
El – cu-n braț înfășurat în steag

Toată lumea plină de bucurie
Că s-a unit Sfântul Pământ
Toată lumea e îmbrăcată-n ie
Iar eroii aclamă din mormânt.

La mulți ani, române!
La muți ani în veșnicie!
Suflet blând...
Regăsit în a Unirii nemurire,
Ce ai fost sădit prin sabie și iubire.

Dragoș-Florin Enea, clasa a XII-a D

POPASURI TRANSILVANE ÎN CĂUTAREA MĂRTURIILOR MARI UNIRI

În anul ce este aproape de final, noi toți, români de pretutindeni, sărbătorim Centenarul Marii Uniri. Evenimentul cu o mare însemnătate istorică și morală este constituit din trei uniri: unirea Basarabiei (27 martie 1918), a Bucovinei (28 noiembrie 1918) și a Transilvaniei, a Banatului, a Crișanei și a Maramureșului cu România (1 decembrie 1918). Strămoșii noștri au scris cu litere de sânge pagini de istorie pentru a păstra vie în conștiința și în sufletul nostru însemnătatea evenimentului celui mai important din ultimul veac.

Orașele mari ale României stau sub semnul Centenarului Marii Uniri, căci au cunoscut lupte aprige, adunări importante și răzvrătiri împotriva conducerii ce aveau să schimbe soarta unei întregi națiuni.

Colegiul nostru, unul dintre cele mai prestigioase din Brașov, care poarta numele sonor al altei uniri, aceea de la 24 ianuarie 1859, încearcă să cultive în inimile noastre dragostea de patrie și recunoștința față de cei care au înfăptuit unitatea națională, dându-și chiar și viața. Unirea a însemnat un factor de întregire lingvistică, socială și culturală. Predecesorii noștri au acceptat sacrificiul suprem și chiar s-au resemnat în fața morții asemenea eroilor tragediilor grecești, având siguranța că principiile lor vor triumfa, vor supraviețui încercărilor timpului și ale evoluției societății.

În ultimii ani, idealurile și principiile înaintașilor au fost făcute cunoscute urmașilor prin organizarea de activități școlare sau extracurriculare în centre culturale marcate de istorie. În „Săptămâna Alfel”, împreună cu colegii de clasă și cu dirigintele, am vizitat Sighișoara, un municipiu din județul Mureș, Transilvania, unul dintre spațiile ce păstrează vie amintirea Marii Uniri. Centrul istoric inclus în patrimoniul mondial UNESCO ne-a găzduit pentru o zi și ne-a permis să trecem pragul spre cunoaștere. Muzeul de Istorie local ne-a trimis înapoi la 1918 printr-o expoziție numismatică dedicată Marii Uniri din 1918. Bancnotele și monedele emise în timpul regelui Ferdinand sunt primii bani românești pe care s-a regăsit chipul unui monarh.

Atmosfera citadină, aerul romantic și cei câțiva țărani încă purtând straie populare completau imaginea specifică secolului trecut și părea că timpul s-a oprit în loc pentru a ne bucura de frumusețea orașului. Foșnetul frunzelor contura un tărâm mirific în care domnea o tăcere grăitoare. În parcuri și pe marile bulevarde parcă răsunau glasuri ale țăranilor de acum 100 de ani, îndreptându-se spre Alba.

Apoi, Viscri, aflat în topul celor mai frumoase așezări rurale din lume, ne-a deschis de asemenea porțile. Comoara transilvană a conservat perfect tradițiile și cutumele secolelor trecute. Satul de suflet al prințului Charles, cum este cunoscut acum Viscri, este vizitat anual de peste 15.000 de turiști, majoritatea străini, a fost trecut pe harta mondială a satelor tradiționale din

lume, aflându-se în patrimoniul UNESCO. În Viscri mai dăinuie, bine conservată, o pitorească

cetate țărănească săsească, ce cuprinde între zidurile sale una dintre puținele biserici-sală romanice ale secolului al XIII-lea.

Aflați acum în anul centenarului ne întoarcem la valorile morale consacrate, la demnitate, la curaj, ne întoarcem fața către mormintele pline de colb ale celor care au luptat pentru Unire și cu mândrie rostim “La mulți ani, România!”

Denisa Samoilă, clasa a XI-a B

MAREȘALUL CONSTANTIN PREZAN

O personalitate importantă a României, cu precădere în timpul Primului Război Mondial, a fost Mareșalul Constantin Prezan, care, deși adesea trecut cu vederea din varii motive, și-a înscris numele alături de marile personalități ale Marii Uniri. De numele acestuia se leagă merite strategice legate de victoriile de la Mărăși, Mărășești și Oituz. Constantin Prezan a reprezentat o figură mentorială pentru Mareșalul Ion Antonescu, care îl caracterizează pe acesta ca fiind „...un simbol de muncă, de patriotism, de credință neclintită și de sacrificiu”.

Cronologie

- Constantin Prezan s-a născut la 27 ianuarie 1861, în satul Sterianul de Mijloc din comuna Butimanu, aflată atunci în plasa Snagov a județului Ilfov (în prezent județul Dâmbovița) ca fiu al lui Constantin și al Alexandrinei Prezan.
- A urmat școala primară din satul natal, din 1868 până în 1874, când devine elev al celei de-a treia generații a nou înființatei Școli a Fiilor de Militari din Iași, instituție de nivel liceal.
- La absolvirea liceului, a devenit elev al Școlii Militare de Infanterie și Cavalerie
- În 1879, când Constantin Prezan era elev al școlii, în programa acesteia, cursurile erau predate atât de profesori militari, cât și civili. Aici, Prezan a studiat atât fortificație, instrucția infanteriei, tactică, strategie și geografie militară, administrație și legislație, hipologie și instrucția cavaleriei, cât și geometrie descriptivă, mecanică și lucrări grafice, topografie și științe aplicate, două limbi străine și gimnastică.
- În anul doi de studii a fost selectat pentru armă de geniu, primind gradul de „elev guard”, echivalent cu cel de sergent
- A absolvit la 1 iulie 1880, fiind clasificat al paisprezecelea din 35 de elevi. A fost avansat la sublocotenent și repartizat comandant de pluton la Regimentul 7 Infanterie, unde însă, a petrecut doar câteva luni, deoarece, în conformitate cu prevederile Înaltului Decret nr. 2550 din 31 octombrie 1880, lua ființă prima unitate modern de geniu, Batalionul 2 Geniu, unde au fost concentrați majoritatea ofițerilor tineri din arma de geniu.
- La 7 aprilie 1881, regele Carol I, prin Înaltul Decret nr. 9961, a aprobat înființarea unei „școli de aplicație pentru artilerie și geniu sub denumirea de Școala Specială de Artilerie și geniu”. Constantin Prezan s-a numărat printre ofițerii care au fost trimiși să urmeze cursurile primei promoții, cursurile începând în toamna anului 1881, la București
- În anul 1883, Prezan a câștigat prin concurs dreptul de a fi trimis în străinătate pentru a urma cursurile prestigioasei Școli de Aplicație pentru Artilerie și geniu de la Fontainebleau, Franța.
- La revenirea în țară, după finalizarea studiilor în Franța, Prezan a fost încadrat ca profesor-ajutor la disciplina fortificațiilor, la Școala Specială de Artilerie și Geniu.
- În decembrie 1890 a fost trimis din nou în misiune în străinătate, în Germania, la Magdeburg, unde a rămas până în septembrie 1891, ca reprezentant delegat al Ministerului de Război pentru supravegherea construcției dispozitivelor speciale care urmau să intre în componerea liniei

fortificate Focșani-Nămoloasa-Galați. La terminarea misiunii a fost încadrat în Regimentul 1 Geniu, fiind numit șef de sector la „Cetatea București”.

- La 8 aprilie, în urma promovării examenului, căpitanul Constantin Prezan a fost avansat la gradul de maior fiind numit în prima sa funcție importantă de comandă, aceea de comandant de batalion în Regimentul 1 Geniu, până în iulie 1894.
- În iulie 1913 participă la al Doilea Război Balcanic în calitate de general de brigadă a Diviziei 7 Infanterie, împreună cu Divizia 8 Infanterie în compunerea Corpului 4 Armată. Unitățile sale au fost concentrate în sudul Olteniei (în raionul Corabia-Bechet) și, începând cu data de 2 iulie 1913, s-a început trecerea Dunării pe un pod de vase instalat la Siliștioara, lângă Corabia. Operațiile desfășurate de Divizia 7 Infanterie pe timpul celui de-al doilea război balcanic au scos din nou în evidență calitățile de comandant ale generalului Constantin Prezan. Locotenentul Constantin Pantazi din Regimentul 11 Roșiori, viitor ministru de război în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, consemna următoarele despre războiul balcanic: „generalul Prezan a comandat pe tot timpul campaniei din Bulgaria Divizia 7 Infanterie, această mare unitate s-a remarcat prin disciplină și executare precisă și metodică a tuturor misiunilor primite”. Constantin Prezan s-a bucurat și de aprecierile regelui Carol I, care, într-o convorbire cu Alexandru Marghiloman, spunea că „găsește pe divizionarii noștri, afară de Cotescu și Prezan, foarte slabi”.
- Datorită meritelor, la 10 mai 1914, a fost avansat la gradul de general de divizie și numit la comanda Corpului 3 Armată. Avea să rămână în această funcție doar câteva luni, în același an fiind numit comandant al Corpului 4 Armată, mare unitate de care avea să fie foarte legat.
- Între 1914 și august 1916, generalul Constantin Prezan a fost comandant al Corpului 4 Armată, cu reședința la Iași, mare unitate care, în conformitate cu planul de mobilizare, se transforma în caz de război în Armata de Nord. Generalul Prezan a adoptat un stil modern de conducere a acțiunilor militare, bazat pe exercitarea fermă și fără derogări de către subordonați a comenzii, luarea deciziilor pe baza evaluării mai multor cursuri de acțiune și a selectării celui mai potrivit, în funcție de situația concretă, stabilirea unei diviziuni riguroase a muncii și responsabilităților în cadrul statului major al armatei, transmiterea oportună și clară a ordinelor de acțiune către unitățile subordonate și lăsarea inițiativei comandanților subordonați privind modul de ducere la îndeplinire a acestora. Astfel se explică modul disciplinat și eficient în care a luptat Armata de Nord atât pe timpul operației ofensive în Transilvania (15 august-18 septembrie 1916)
- Împreună cu generalul rus Scerbacev, mareșalul Prezan definitivează planul de campanie al anului 1917, Armata Română cunoscând gloria eternă prin succesele înregistrate în bătăliile de la Mărăști, Mărășești și Oituz, oprind ofensiva Puterilor Centrale. Retragerea Rusiei din război cauzată de revoluția bolșevică și evoluțiile oscilante ale sorții de izbândă l-au determinat pe Regele Ferdinand să-i încredințeze generalului Prezan calitatea de Șef Suprem al Armatei.
- În martie 1918 decide să se retragă la pensie, însă revine în activitate preluând funcția de Șef al Marelui Cartier General, având sarcina de a elimina forțele inamice de pe teritoriul românesc.
- În 1920 se pensionează pentru a doua oară, retragându-se la moșia sa de la Schinetea.
- La 14 iunie 1930, Regele Carol al II-lea îi conferă titlul de mareșal al României, devenind astfel unul dintre cei trei militari români care au primit acest titlu.
- La 27 august 1943, Mareșalul Constantin Prezan, moare la vârsta de 82 de ani. A fost înhumat în curtea reședinței sale de la Schinetea și condus pe ultimul drum cu funeralii naționale de către

oficialități ale statului român, în frunte cu Regele Mihai I și Mareșalul Ion Antonescu, fostul său colaborator.

Rolul important în Primul Război Mondial

Constantin Prezan activa în cadrul Armatei de Nord, care avea rolul de a străpunge Carpații Orientali pentru eliberarea Transilvaniei de sub stăpânirea austro-ungară. S-a remarcat prin stilul de conducere modern și deosebit de eficient, bazat pe exercitarea fermă și fără derogări de către subordonați ai comenzii, luarea deciziilor pe baza evaluării mai multor cursuri de acțiune și a selectării celui mai potrivit, în funcție de situația concretă, stabilirea unei diviziuni riguroase a muncii și responsabilităților în cadrul statului major al armatei, transmiterea oportună și clară a ordinelor de acțiune către unitățile subordonate și lăsarea inițiativei comandanților subordonați privind modul de ducere la îndeplinirea acestora. Totuși, din cauza înfrângerilor suferite de armata română în zona de sud a frontului, trupele sale au trebuit să se retragă. Alături de Henri Berthelot, generalul Prezan a conceput un plan de apărare al Bucureștiului, care a însemnat o puternică rezistență în fața inamicului. În fața înfrângerilor în serie suferite de Armata României în Oltenia și Muntenia, factorii de decizie politică au hotărât să îl numească pe generalul Constantin Prezan la comanda Armatei 1, având ca obiectiv imediat organizarea apărării Bucureștilor. În ciuda situației strategice dezastruoase preluate, Prezan, împreună cu șeful nou sositei Misiuni Militare Franceze, generalul Henri Berthelot, au întocmit un plan de operații care prevedea un atac de flanc, prin surprindere, la joncțiunea dintre Grupul de Armate Mackensen și Gruparea Kühne, unde fusese identificat un interval de circa 20 de kilometri neacoperit de forțele germane. Prezan ordonă un atac concentrat cu șapte divizii împotriva Grupului de Armate Mackensen. Diviziile 18 și 21 au atacat frontal, pentru a fixa forțele germane, în timp ce Diviziile 2/5, 9/19 Infanterie și Divizia 2 Cavalerie au atacat flancul stâng descoperit al Grupului Mackensen. Concomitent, două divizii rusești proaspăt sosite, Divizia 8 Cavalerie și 40 Infanterie au atacat flancul stâng.

Bătălia pentru București a început la 30 noiembrie 1916 și pentru câteva zile ofensiva condusă de generalul Prezan „a reprezentat un pericol amenințător pentru forțele conduse de Mackensen care aproape au reușit să îi întoarcă flancul”.

Forțele române au capturat câteva mii de prizonieri precum și importante cantități de material de război pe timpul acestei contraofensive și numai intervenția de ultim moment a Diviziei 26 Turce, pe 2 decembrie, a salvat gruparea lui Mackensen de la încercuire, oferindu-le germanilor răgazul de care aveau nevoie pentru a-și reface dispozitivul.

Deși bătălia pentru București a fost pierdută, atât regele Ferdinand, cât și primul ministru Ionel Brătianu au fost plăcut impresionați de profesionalismul și hotărârea cu care generalul Constantin Prezan a planificat și condus această operațiune, luând decizia de a-l numi șef al Marelui Cartier General, începând cu data de 5 decembrie 1916.

Merite la Mărăși, Mărășești și Oituz: Bătăliile de la Mărăști, Mărășești și Oituz, desfășurate sub coordonarea Marelui Cartier General român, au stopat marșul ofensivei Puterilor Centrale la flancul stâng al Frontului de Est, fiind singurele succese certe ale aliaților în această regiune a Europei. Aflat în ipostaza neobișnuită de a comanda și coordona trei armate aliate, în cea mai importantă fază a acțiunilor militare din anul 1917, generalul Prezan și-a demonstrat priceperea organizatorică și de conducere. El a reușit să formeze o echipă de stat major capabilă, promovând ofițeri tineri, între care s-a remarcat maiorul (viitorul mareșal) Ion Antonescu, șef al Biroului Operații, concomitent cu apelarea la experiența unor ofițeri integri și cu experiență, precum generalul Constantin Christescu, subșef al Marelui Cartier General și generalul Alexandru Averescu.

Operațiile militare pentru apărarea Marii Uniri (1918-1920): La 27 octombrie/9 noiembrie 1918, România a declarat din nou război Puterilor Centrale, decretând cea de-a doua mobilizare. Generalul Constantin Prezan a fost numit, din nou, șef al Marelui Cartier General, având ca prim obiectiv mobilizarea comandamentelor, forțelor și mijloacelor și de constituirea dispozitivului strategic. În perioada următorilor doi ani, Marele Cartier General a condus trei operații importante: eliminarea forțelor inamice de pe teritoriul Vechiului Regat, apărarea frontierei de est și nord-est, amenințată de trupele sovietice și alungarea trupelor maghiare din Transilvania, Crișana și Maramureș

Luptător anticomunist

Generalul (r) Mihai Hodoregea, autor a unor romane istorice despre mareșalul Constantin Prezan, ne spune că mareșalul Constantin Prezan a fost scos de comuniști din cărțile de istorie, pentru că s-a opus bolșevismului: „Mareșalul Prezan, în epoca comunistă, ca urmare a faptului că s-a opus bolșevismului, a fost scos din cărțile de istorie. În perioada de documentare, când am studiat ”Dicționarul enciclopedic al României“, la litera «P», mareșalul Prezan nu este trecut. Am încercat să aflăm de ce s-a întâmplat acest lucru. La sfârșitul anului 1917, în momentul în care la Moscova s-a instaurat conducerea bolșevică, Lenin împreună cu Troțki au hotărât să transforme România în republică sovietică pe calea armelor. Au trimis un grup de 3.000 de militari care au fost cartiruiți lângă Iași, la Socola, sub pretextul că vin să întărească frontul, dar aveau obiectivul de a aresta guvernul și pe rege, a-i împușca și transforma România în țară sovietică. Generalul Prezan era într-o relație foarte bună de prietenie cu generalul Dimitri Cerbacev, șeful trupelor ruse din Moldova, care i-a spus că în noaptea respectivă să nu rămână în Iași. Prezan a insistat să afle de ce, iar Scerbacev, crezând că Prezan nu va avea timp de reacție, i-a spus despre ce e vorba. Prezan s-a dus la rege. Situația era foarte complicată, pentru că atacarea trupelor rusești putea să ducă la un conflict între armata rusă și cea română. Mareșalul Prezan a trimis două regimente de

vânători de munte și în noaptea respectivă a lichidat gruparea respectivă. Câteva sute de ruși au fost omorâți, iar ceilalți au fost dezarmați. Pentru asta, bolșevicii nu l-au înghițit niciodată“.

Având în vedere simbolismul acestui an legat de Marea Unire, este imperios necesar să ne amintim istoria perioadei respective, lucru ce nu se poate face fără menționarea personalităților importante ce au contribuit la cea mai importantă realizare a poporului român. Mareșalul Constantin Prezan, deși poate prea puțin cunoscut și/sau controversat, merită o atenție deosebită datorită contribuțiilor sale în realizarea Marii Uniri.

Flaviu Constantinescu

MAREȘALUL ALEXANDRU AVERESCU

Primul Război Mondial i-a adus glorie. Generalul de divizie Alexandru Averescu a îndeplinit funcția de comandant al Armatei a II-a (14 - 26 august 1916, 26 septembrie 1916 - 30 ianuarie 1918). S-a remarcat printr-un spirit ingenios și plin de inițiativă, care l-a dus la conflicte cu Marele Cartier General, condus de generalul Prezan. A inițiat cunoscuta manevră de la Flămânda (18 septembrie/1 octombrie 1916) care însă a fost o operație ratată, deoarece trupele trecute la sud de Dunăre au fost retrase fără a se fi confruntat cu inamicul; a condus Armata a II-a în bătăliile de la Mărăști și Oituz (1917). Un episod interesant din timpul războiului, cu implicații politice: apăruse zvonul că Averescu ar vrea să-l răstoarne pe rege și să preia puterea, de aceea, jignit de neîncrederea suveranilor, generalul și-a dat demisia. Peste câteva zile regina Maria îl chema în audiență, declarând: "Ia-o înapoi! Îmi arde degetele." Pentru activitatea din timpul Primului Război Mondial a primit drepturile, onorurile și avantajele materiale prevăzute de legea promulgată prin Decretul Regal nr. 1678/1927, iar pe 14 iunie 1930 i s-a conferit demnitatea onorifică de mareșal. Bastonul de mareșal a lui Alexandru Averescu a intrat în colecția Muzeului Militar Național în anul 1960, fiind confiscat de Ministerul Afacerilor Interne, care comunica muzeului că trimite un baston de metal galben, îmbrăcat în pluș roșu și o cutie de carton roșie ce au aparținut fostului mareșal Averescu, acesta fiind confiscat de la numitul Ion Iliescu (nu același cu demnitarul comunist și viitorul președinte al României).

Acesta era fiul slugerului Constantin Averescu, fost ofițer în armata țaristă, apoi institutor la Iași și Târgu Frumos. Inițial, tânărul Averescu se înscrie la Seminarul Teologic din Ismail, dar, după un an, se mută la București și urmează cursurile Școlii de Arte și Meserii. La 18 ani, în 1877, se înscrie voluntar ca jandarm, participând astfel la Războiul de Independență. Pentru curajul cu care a luptat pentru țara sa, Averescu este înaintat la gradul de sergent. După această experiență, decide să îmbrățișeze o carieră militară și se înscrie la Școala Divizionară de la Mănăstirea Dealu (1881), apoi urmează cursurile Școlii Superioare de Război din Torino, al cărei absolvent devine în 1886.

Întors în țară, Averescu devine director la Școala Superioară de Război din București (1894–1895), atașat militar la Berlin (1895-1898), apoi șeful Secției Operații în Marele Stat Major (1899-1904). Pe 10 mai 1906, regele Carol I îl înaintează la gradul de general de brigadă. Pe 12 martie 1907, Averescu este numit ministru de război în guvernul Sturdza, iar la alegerile din mai 1907 candidează independent pentru Senat. Din poziția de ministru, a avut sarcina dificilă de a reprima răscoala țărănească izbucnită în Moldova. Printr-un plan bine întocmit, a fost organizată una dintre cele mai violente represiuni anti-țărănești din istorie. Însă evenimentele au degenerat. Mulți ofițeri au continuat să împuște instigatorii reali sau prezumptivi, chiar dacă represiunea fusese sistată.

Între 18 noiembrie 1911 - 2 decembrie 1913, este numit Șef al Marelui Stat Major General, coordonând acțiunile militare ale României în Al Doilea Război Balcanic. În acest timp, este înaintat la gradul de general de divizie (1 aprilie 1912), iar pe 2 decembrie 1913 îi este încredințată conducerea Corpului I Armată.

Alexandru Averescu și-a legat numele în istorie de marile victorii ale românilor în Războiul pentru Întregirea Neamului. Pe 1 ianuarie 1917, regele Ferdinand I îl înaintează la gradul de general de corp de armată. Va conduce Armata a II-a spre marile victorii de la Mărăști și Oituz. Într-un moment critic pentru România, șeful statului i-a încredințat misiunea formării unui guvern, care să încheie armistițiul umilitor cu Puterile Centrale. După îndelungi tratative, Averescu reușește să semneze doar preliminariile acestei păci, pe 20 februarie 1918, la Buftea. Ferdinand I era convins că un filogerman convins, precum Alexandru Marghiloman, va reuși să încheie o pace mai blândă. În aceste condiții, generalul își depune mandatul pe 27 februarie pentru a facilita negocierile

După experiența din fruntea Consiliului de miniștri, Averescu demisionează din armată și își întemeiază propriul partid, Liga Poporului, pe 3 aprilie 1918, profitând și de imensa popularitate de care se bucura în rândul oamenilor. Cu privire la acest moment, generalul declara:

„Am intrat în viața politică împins de împrejurări: nici nu-mi trecea prin minte că într-o zi voi juca în țara mea un rol politic, pe care evenimentele din urma războiului mi l-au rezervat [...] în mijlocul frământărilor de război, conștiința generală și-a dat seama că răspunderea nenorocirilor prin care trecea se datorează mentalităților oamenilor care au avut destinele țării în mâini, adică partidelor politice care au cârmuit țara până la război. S-a născut atunci dorința neînfrânată de a se rupe cu trecutul și a se porni pe o cale nouă în viața politică. Această dorință a fost generală. Privirile tuturor acelor care au fost luați de noul curent s-au îndreptat asupra mea. Am crezut că m-aș fi făcut vinovat de adevărata lipsă de iubire de țară și de neam a nu primi steagul ce mi se punea din senin în mână.”

Anul 1920 a marcat intrarea generalului sub influența politică dominatoare a lui Ion I. C. Brătianu. Nemulțumit de unele măsuri luate de guvern, fruntașul liberal a intervenit pe lângă șeful statului pentru a determina căderea Consiliului de miniștri. Brătianu a mizat pe popularitatea exacerbată a lui Averescu, iar la sfârșitul lunii februarie, cei doi lideri politici au avut o întâlnire.

Averescu și-a asumat responsabilitatea înfăptuirii reformei agrare și restabilirii ordinii în țară, iar președintele liberalilor i-a promis că-l va sprijini la putere. Întocmai, pe 13 martie 1920, Alexandru Averescu devine primul ministru al României, iar la alegerile din mai 1920 obține o majoritate zdrobitoare. Totodată, din 17 aprilie 1920, formațiunea politică fondată de el se va intitula Partidul Poporului. Pe timpul guvernării, s-a văzut limpede că între imaginația colectivă și realitate este o mare diferență. Astfel, a început spulberarea „mitului Averescu”. Deși a reușit să înfăptuiască unificarea monetară, reforma financiară și desăvârșirea reformei agrare, așteptările populației erau mult mai mari, astfel că și "mitul Averescu" a intrat într-un proces de rapid de erodare. Cei mai dezamăgiți erau țăranii, care nu numai că nu au primit cele 5 hectare promise, dar reforma s-a înfăptuit cu foarte mare greutate.

Mai mult, generalul a căzut victima propriilor manevre politice. În vara anului 1921 Brătianu a declanșat campania de înlăturare a guvernului. Fruntașul liberal l-a convins pe rege că Averescu nu mai face față situației, iar la sugestia șefului statului, ministrul de externe Take Ionescu și-a depus demisia pe 11 decembrie 1921. Criza politică ce s-a declanșat l-a determinat pe Averescu să depună mandatul guvernului două zile mai târziu

Generalul a ieșit extrem de șifonat de la guvernare, atât în ochii populației, cât și în propriul partid. Pe 15 decembrie 1923, Constantin Argetoianu s-a autoproclamat șef al partidului, declarând că „steagul generalului Averescu a apus”. Însă Partidul Poporului însemna înainte de toate Alexandru Averescu, astfel că gruparea lui Argetoianu va fuziona cu PND-ul condus de Nicolae Iorga. După cum însuși a mărturisit, pentru a demonstra că partidul încă „trăiește”, Averescu va organiza în perioada următoare mai multe întruniri publice prin țară. Cea mai importantă a fost cea organizată pe 3 iunie 1924 la Arenele Romane din București. Incitați de discursurile rostite, cei 50.000 de participanți au adoptat o moțiune prin care cereau regelui demiterea imediată a guvernului liberal condus de Ionel Brătianu.

Politician abil, Brătianu a acționat imediat și a purtat o discuție cu Averescu prin care l-a convins să renunțe la aceste manifestații și să promoveze o politică de continuitate. În schimb, fruntașul liberal se angaja să sprijine „la momentul potrivit”, după încheierea celor patru ani legitimi, aducerea lui Averescu la putere. Revenit la Arenele Romane, generalul a comunicat simpatizanților săi că "lupta noastră și-a atins scopul", cerându-le să se întoarcă la casele lor. El își va îndeplini cuvântul și nu se va lăsa antrenat în campania zgomotoasă declanșată de opoziția național-țărănistă. Mai mult, Averescu va sprijini proclamarea principelui Mihai I ca moștenitor al tronului și instituirea unei Regențe care să execute prerogativele regale în caz că acesta va ajunge la tron înainte de majorat, chiar dacă această măsură îi aducea mari beneficii lui Brătianu. Încă odată, Averescu va cădea în capcana liderului liberal.

Pe 27 martie 1926, guvernul Brătianu și-a încheiat cei patru ani legitimi de guvernare. Deși regele dorea să formeze un guvern de coaliție între naționali și țărăniști, vocea autoritară a fruntașului liberal s-a impus încă odată. Pe 30 martie 1926, Ferdinand îl desemnează pe Alexandru

Averescu să formeze noul guvern. Dacă în 1920, chemarea lui Averescu la putere apăruse ca un act normal, acum ea constituia o surpriză de proporții pentru opinia publică. Într-un manifest lansat de naționali și țărăniști se aprecia că guvernul Averescu "n-a fost adus la cârma țării prin indicațiile voinței naționale, ci este un guvern impus, un guvern personal. Guvernul generalului este un guvern de locotenentă, un locțiitor al fostului guvern Brătianu". După adoptarea unor măsuri cu caracter economic, în primăvara anului 1927, Averescu se simțea stăpân pe situație și a început să se îndepărteze de la linia dictată de Brătianu. Ceea ce a provocat ruptura a fost atitudinea generalului față de criza dinastică. Boala regelui Ferdinand se agrava și Averescu a stabilit, în secret, legătura cu principele Carol, aflat la Paris, pentru a găsi o modalitate de revenire a acestuia asupra actului de abdicare. Brătianu a aflat și în aprilie 1927 i-a reproșat că s-a abătut de la „cele convenite împreună”. La auzul acestora, Averescu i-a răspuns: „*Pentru numele lui Dumnezeu lăsați-ne să guvernăm cum înțelegem noi!*” Fruntașul liberal s-a enervat și l-a amenințat că îi retrage sprijinul: „*Va să zică, după ce te-am adus la guvern acum vrei să te ridici și să mă domini?*” Într-un moment de iritare, Averescu replică: „*N-am nevoie de sprijinul dumatile, prefer să părăsesc guvernul! Iată, poftim, ia guvernul!*”

Regele Ferdinand pleda pentru formarea unui cabinet de concentrare națională, lucru dorit și de fruntașul liberal. Deși Brătianu se gândise la un cabinet prezidat de generalul Constantin Prezan, șeful statului s-a opus cunoscând relațiile proaste dintre cei doi generali, iar Averescu putea să considere această numire ca pe un act personal împotriva sa. La insistențele reginei Maria, ferm hotărâtă să ia parte la conducerea treburilor statului, s-a ajuns la propunerea lui Barbu Știrbey, principalul personaj al camarilei regale. Pe 4 iunie 1927, Averescu a fost vizitat de Constantin Hiott, ministrul Casei Regale, care i-a prezentat decretul regal de demitere a guvernului și de însărcinare a lui Știrbey cu misiunea de a forma noul cabinet. Din acel moment, Averescu și-a dat seama că va fi împins spre periferia vieții politice. Acest lucru a devenit o certitudine la alegerile de la începutul lunii iulie, când PP nu a întrunit scorul electoral de 2% din voturi, necesar accederii în Parlament. Gazetele epocii relatau că Brătianu a dorit să le dea o lecție averescanilor

Acest moment a fost unul de cumpănă în activitatea lui Alexandru Averescu. Deși beneficia de fotoliul unui senator de drept, vocea sa nu mai era importantă pe scena politică din România, iar partidul începea să se scindeze, cea mai notabilă fiind plecarea grupării Goga, care a înființat Partidul Național Agrar pe 10 aprilie 1932. Averescu a sprijinit vehement restaurația lui Carol al II-lea pe Tronul României, petrecută la 8 iunie 1930. Un moment semnificativ s-a întâmplat pe 14 iunie 1930, când noul rege l-a înaintat pe Averescu la gradul de mareșal al României, alături de vechiul său rival Constantin Prezan. Cei doi, împreună cu Ion Antonescu, sunt singurii mareșali din istoria României. Deși mareșalul se pronunța împotriva camarilei regale, Carol l-a folosit pentru legitimarea regimului său autoritar. Pe 10 februarie 1938, a răspuns pozitiv la chemarea șefului statului de a face parte din guvernul de uniune națională, condus de Patriarhul Miron Cristea, ca ministru de stat, alături de alți șase foști prim-miniștri. Din 30 martie, după decretul regal de dizolvare a partidelor politice, Carol al II-lea îl numește consilier regal.

Pe 3 octombrie 1938, mareșalul Alexandru Averescu a trecut la cele veșnice, la vârsta de 79 de ani. Trupul său neînsuflețit a fost depus în cripta de la Mărăști, în mausoleul ridicat aici prin străduința sa, pentru a cinste pe eroii bătăliilor din vara anului 1917.

Crăciun Cătălin, Clasa a-XI-a A

POVESTEA UNUI DAR

Au fost odată ca niciodată niște, „Copii de Cristal”. Ne-au uimit prin sinceritate, prin dragostea de viață și prin puterea de a face față oricărei provocări. Ne-au întâlnit pe noi, elevii și profesorii Colegiului Național Unirea Brașov, cei care ne folosim resursele și priceperea pentru a face din tinerii de azi, oamenii frumoși de mâine. Am știut dintotdeauna că „dăruind vei dobânda” și am decis ca spectacolul de Crăciun, devenit tradiție în Colegiul Național „Unirea” Brașov, să devină unul caritabil, pentru ca eroii poveștii noastre să crească într-un an cât alții în șapte.

Elevii clasei a XII a A s-au transformat în spiridușii Crăciunului și astfel ceea ce la început era doar o idee, a devenit un eveniment emoționant. Pe lângă momentele de muzică, dans, teatru,

gimnastică ritmică și toate elementele care au dat măsura talentului deosebit al elevilor colegiului nostru, nu putem uita etapele care au făcut din „Kill'em with Kindness” un vis împlinit: ore de repetiții, implicare totală în găsirea sponsorilor, în editarea de materiale promoționale, vânzarea de bilete, vizita la asociația „Copiii de Cristal”.

Dorința sinceră de a aduce bucurie a elevilor clasei a XIIa A, ajutorul sponsorilor Tess Ballroom, Ady's Studio, La Barberia, Publick, Tipografia Biserica Schimbarea la Față, Times, Pineria, Cofetăria Splendid, Bell box, Street food lab, Street Café, hircher 12, sprijinul necondiționat al primăriei municipiului Brașov și amabilitatea gazdelor evenimentului, sala Patria Brașov precum și implicarea profesorilor coordonatori, Astrid Mănoiu și Răzvan Anton au dus la finalul fericit al poveștii unui dar.

Prof. Răzvan Anton

IANUARIE

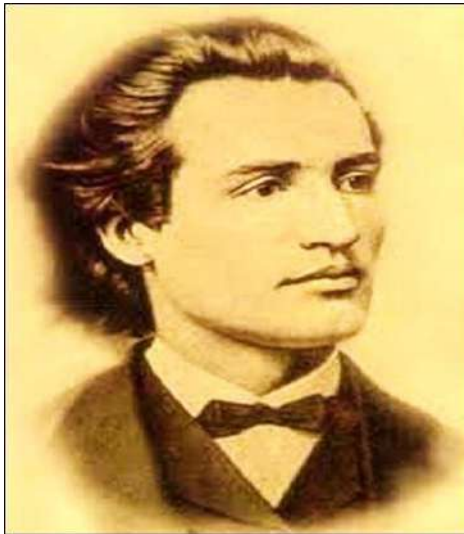

- ✓ Ziua Culturii naționale
- ✓ Ziua Colegiului Național Unirea
- ✓ Lansarea anuarului

ZIUA CULTURII NAȚIONALE 15 IANUARIE 2018

Abia întorși din vacanța de iarnă, elevii clasei a X-a C, au marcat simplu, dar în autentic spirit unirist Ziua Culturii Naționale, aducând, în Anul Centenarului Marii Uniri, omagiu poetului care a dorit ca nimeni altul pentru *țara sa de glorie, țară de dor*, un MARE VIITOR.

„Imn Eminescului” de Valeriu Anania, a reverberat și între zidurile Colegiului Național „Unirea” Brașov, nu doar în sufletele elevilor uniriști.

Prof. Maria Cecilia Șoșu

IMN EMINESCULUI - Valeriu ANANIA

(Treapta a noua)

Mirunsă frunte. Logos în treapta lui înaltă.
Iluminată stemă-n vecia unui neam.
Harismă-n deznădejdea sub care ne-nclinam
Amurgului. Cu viii și morții laolaltă
Ieșimu-ți în nuntire prin sfânt epitalam:

Bucură-te-nflăcărare adunată-ntr-o scânteie,
Bucură-te strop de rouă revărsat în curcubeie,
Bucură-te ram pe care stele-n ciorchin roiră,
Bucură-te alăută-n zbor cu strunele spre lira,
Bucură-te văz lăuntric ce-n auzul alb se-nscrie,
Bucură-te POEZIE!
Bucură-te-ntregul nostru ce prin secolii s-a tot frânt,
Bucură-te darul pâinii de-a se-ntoarce în cuvânt,
Bucură-te ne-mpărțirea inimii ce ni se-mparte,
Bucură-te bucurie din adânc și de departe,
Bucură-te cel ce-n moarte printr-o carte ni te dai,
Bucură-te-nveșnicirea Eminescului Mihai!

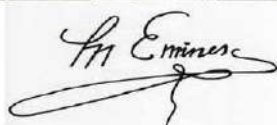
(Starea a zecea)

Extazele cernelii doar tu ni le-nfiori,
Mihaiul nostru unic și-al unicei splendori.
Izvoade noi de-am strânge, tot am culege-n cale
Norocul de-a-l petrece pe-al tău din ale tale.
Eternă stalagmită din stea stalactitară,
Starura ta ne-adună sub cer și peste țară.
Cuvântul tău din ziuă-l purtăm cu noi prin ere,
Ușure ca-ntr-o moarte și greu ca-ntr-o-nviere.

ETNOGENEZA ROMÂNESCĂ

„Memento mori”

Opera literară a lui Eminescu crește cu toate rădăcinile în cea mai plină tradiție românească. Poetul se identifică cu spațiul și timpul poporului său, trăiește istoria, tradiția și destinul neamului românesc printr-o contopire a geniului individual cu cel național. Astfel, se îndreptățește mărturisirea lui Nicolae Iorga, aceea că „opera eminesciană este expresia integrală a sufletului românesc”.

Când spunem Eminescu, ne gândim la cel mai mare poet al poporului nostru, „un poet național”, așa cum l-a numit George Călinescu. „Omul deplin al culturii românești”, cum îl definea Constantin Noica, a fost cel mai apropiat de ființa poporului, calitate care răzbate din scrierile sale, în care elogiază constant valorile istoriei naționale, își evidențiază patriotismul lui înflăcărat, manifestat nu numai în cultul trecutului, ci și în critica vremurilor sale, în interesul pentru folclor și opera artistică a spiritului popular național. Poetul s-a văzut pe sine drept un exponent al neamului: „întâmplarea m-a făcut ca din copilărie încă, să cunosc poporul românesc în cruciș și-n curmezis”. A evocat pagini de glorie din istoria neamului, elogiind pe acei eroi naționali care au posedat sentimentul patriotic față de neam și țară.

A fost atras de timpurile de obârșie ale neamului. În amplul poem „Memento mori” înfățișează Dacia ca un tărâm de o frumusețe paradisiacă, demonstrând originea și permanența neamului. În acest poem se îmbină istoria cu filosofia. Însuși titlul pe care îl poartă ne îndeamnă să ne amintim mereu că există la capăt moartea și că la un moment dat, etape și perioade întregi de istorie se prăbușesc în neant: „Amintește-ți că vei muri”.

Eminescu hiperbolizează evocarea cuceririi Daciei de către romani: „Îi detun, îi iau în goană/ Și Danubiul o să beie a lor sacre regiuni”; „Stânci se clatin, nori-n fâșii se destramă/ Și de fulgeri lungi șiroaie, curg în munții rupți și goi”.

Poetul elogiază actele de vitejie, subliniind curajul și sacrificiul strămoșilor noștri. Ne lansează îndemnul, datorie supremă: de a nu uita de sângele vărsat, din care s-a născut un popor nou, cu tradiții și obiceiuri păstrate cu sfințenie până în prezent.

Georgiana Vâlcu, clasa a X-a C

AMINTIRI ... LA O CEAȘCĂ DE CEAI 23 IANUARIE 2018

O ceașcă cu ceai, aromă de scorțișoară, orchestra formată din actuali și foști elevi, actuali și foști profesori, invitați de seamă, „doamna director, Valeria Matei”, toate acestea sub bagheta magică a dirijorului Maria-Cecilia Șoșu, au făcut ca ziua de 23 ianuarie 2018, ziua Colegiului Național „UNIREA”, să fie una deosebită. Mi-au fost trezite amintiri frumoase, de pe vremea când și eu stăteam pe băncile acestui prestigios liceu. Au fost aproape două ore, timp în care am avut discuții între generații. Tinerii au pus întrebări, iar „bătrânii” au răspuns.

Împărtășesc cu voi câteva cadre din timpul Ceiului Unirist.

Mihai Dovâncă, Președinte al Asociației „ReUNIREA”

COLEGIUL NAȚIONAL "UNIREA" - BRAȘOV

„Fiecare nouă ceașcă de ceai are propria individualitate... are o poveste de spus, care e numai și numai a ei...” (Okakura Kakuzo, *Cartea Ceaiului*)

SUFLET ROMÂNESC

Identitatea poporului român este supusă, odată cu excesul de occidentalizare scoală, unui colaps al valorilor patriarhale.

Observ, cu nostalgie, cum an de an se strecoară din ce în ce mai multe tendințe ce nu ne aparțin, ce vin de pe meleaguri străine. Făcând apel la o personalitate românească, Titu Maiorescu, afirm că avem de a face cu adoptarea unor forme care nu se potrivesc fondului românesc.

Astfel, am luat decizia ca pe parcursul prezenței mele în liceu să reușesc, măcar la nivel de școală, să trag un semn de alarmă privitor la pierderea acestei conștiințe naționale.

Cu puternica dorință de reafirmare a spiritului național, am reușit să adun persoane cu care împărtășeam aceeași perspectivă, iar drept urmare am înființat

Ansamblul Colegiului Național UNIREA Brașov

Împreună, am inițiat spectacole ce includeau creații literare, muzică, dans și teatru, toate acestea îndreptate fiind spre lumea țaranului român, una care a rămas încă pură, aproape de Dumnezeu, plină de voie bună, chiar și în contextul posibilității dispariției acesteia.

Am adus UNIREA înapoi pe bătătură...

Ziua de 1 Decembrie a dezmoțit pereții colegiului cu glasul feciorilor care intonau solemn cântece patriotice încununate de versuri eminesciene și ecoul Eroilor.

Cu ocazia Crăciunului, am ales a coordona un nou proiect intitulat Promovarea tradițiilor și obiceiurilor românești prin care am redat atmosfera magică desprinsă ca din secvențele lui Ion Creangă cunoscute sub numele La colindat, caldele colinde și obiceiurile strămoșești revenind astfel pe mica scenă a colegiului nostru.

Ziua Micii Uniri, aceea de 24 ianuarie, a făcut posibilă continuarea momentului artistic care prezenta lumea vechilor țărani, Mărin și Ion, adaptați la un nou context, însă conservatori ai obiceiurilor rurale românești.

Spre deosebire de prima parte, în care țărani și-au recăpătat identitatea în fața erei tehnologice, de data aceasta momentul a relevat ideea că dispariția țăranului este inevitabilă, în ciuda încercărilor noastre de reanimare a sufletului colectiv țăranesc.

Momentul a reprezentat o formă de reconștientizare a efemerității lucrurilor, a îndemnat publicul să se mândrească cu obârșiile și să filtreze realitatea actuală, inclusiv prin perspectiva țăranului român, un model de înțelepciune.

În toate aceste proiecte, am avut plăcerea să lucrez cu persoane a căror dragoste de țară este uluitoare, persoane care și-au rupt din propriul timp și au înfruntat sudoarea repetițiilor intense pentru unicul scop de reanimare a sufletului românesc.

Impactul pe care aceste proiecte l-a avut a fost unul surprinzător, deoarece am avut ocazia să înțeleg că în fiecare dintre noi zace un patriot mut, însă care capătă glas prin impulsul potrivit.

Consider ca fiecare dintre noi se naște cu un scop, fiecare are un destin legat de locurile în care se naște.

Deși trăim anumite timpuri care nu ne fac să zâmbim mereu, sufletul românesc încă e în fiecare dintre noi, doar că acesta este reprezentat de un cadru colectiv, nu individual, precum și Centenarul ne afirmă; Uniți am fost, suntem și vom fi puternici.

Dragoș Enea, clasa a XII-a D

UN MOD DE VIAȚĂ

„Medicina, dreptul, managementul afacerilor, ingineria...toate acestea reprezintă scopuri nobile și sunt necesare pentru a susține viața. Însă poezia, frumusețea, romantismul, dragostea, acestea sunt motivele pentru care suntem în viață” (Robin Williams- Cercul poeților dispăruți).

În cadrul Colegiului Național „Unirea”, îmbinăm toate aceste elemente și facem din ele un mod de viață. La ceas aniversar, cu ocazia zilei colegiului nostru (24 ianuarie), am dat artei ceea ce este al artei prin talentul elevilor noștri.

Vreme de două ore, scena teatrului Sică Alexandrescu Brașov a găzduit, pe lângă teatru și celelalte forme de artă. Dans, muzică, gimnastică ritmică, toate s-au îmbinat pentru a creiona un mod de viață

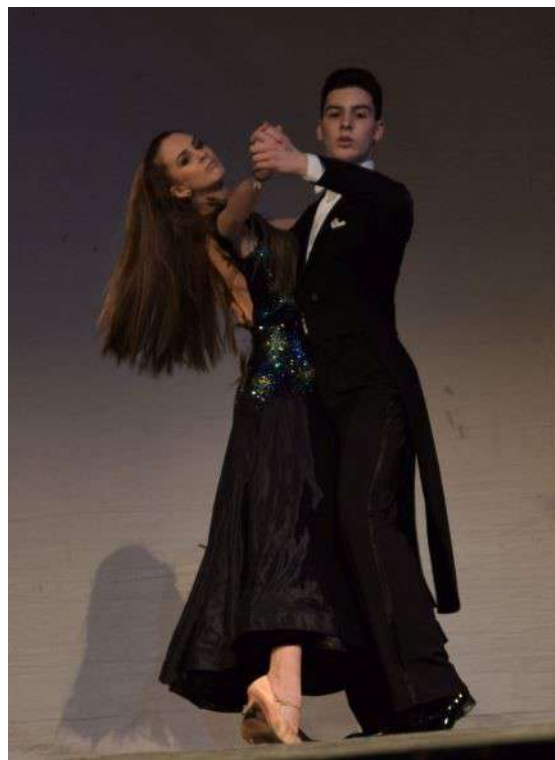

Nu există suflet care să nu răspundă muzicii, la fel cum nu există trup care să nu vrea să danseze. Și cum altfel ne-am putea oglindi mai bine trăirile decât arătându-le pe scenă în scenete de teatru? Iar dacă nu putem juca, să ne amintim că putem aprecia căci „Privitor ca la teatru/Tu în lume să te-nchipui:/Joace unul și pe patru,/Totuși tu ghici-vei chipu-i” (Mihai Eminescu-Glossă)

Pe lângă momentele artistice care cu siguranță au stârnit emoții autentice în public, am arătat recunoștință acelor profesori care și-au dedicat întreaga carieră generațiilor de elevi pe care i-au ajutat să devină oameni frumoși.

Am denumit acest spectacol sugestiv, „Un mod de viață” deoarece am încercat, pe parcursul a două ore să transpunem pe scenă ceea ce facem zi de zi în cadrul colegiului nostru: trăim o viață plină de sens, învățăm unii de la alții și inspirăm generații ghidați de aceleași valori de acum și dintotdeauna: **Unitate, Noblețe, Implicare, Respect, Excelență, Armonie.**

Prof. Răzvan Anton

FEBRUARIE

- ✓ Olimpiade și concursuri școlare- etapele locale
- ✓ Humanitas prin licee
- ✓ Proiect 3D printing

